

ГРОМАДСЬКА ДУМКА, ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ВРАХУВАННЯ В ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ.

Постановка проблеми. Громадська думка - це думка більшої частини населення, за допомогою неї можна спрогнозувати ті чи інші події в суспільстві, або навіть маніпулювати ним. Маніпулювання - це використання системи засобів ідеологічних і соціально-психологічних дій з метою зміни мислення і поведінки людей усупереч їхнім інтересам. При цьому люди часто й не усвідомлюють, що їхній світогляд, потреби, інтереси і спосіб життя загалом багато в чому залежать від тих, хто ними маніпулює. Можливості маніпулювання особливо зростають з розвитком засобів масової комунікації.

Мета статті. Метою нашого дослідження є вивчення громадської думки, всіх аспектів її утворення і функціонування.

Для досягнення мети ми ставимо наступні **завдання:**

З'ясувати сутність поняття «громадська думка».

Розкрити способи формування громадської думки.

Показати методики використання громадської думки у суспільній сфері.

Виклад матеріалу. Всі ми прекрасно розуміємо, що Україна - це сучасна правова держава, форма організації державної влади в усіх сферах життя належить правовому закону. У правовій державі всі - і державні органи, і громадяни - однаковою мірою відповідальні перед законом. В нас реалізуються всі права людини і є розподіл влади на судову, виконавчу та законодавчу. В державі діють справедливі і шляхетні закони, а усі люди рівні перед законом, а отже у нас в країні існує певна свобода слова та можливість відкрито самовиражатись.

Якщо говорити про громадську думку, то це існування свідомості окремих індивідів, об'єднаних у суспільні групи, які пов'язані спільністю інтересів. У повсякденному житті громадською думкою вважають думку колективу про події та факти внутрішнього та зовнішнього життя. Першим згадуванням поняття «громадська думка» вважають використання латинських виразів «publica opinio» і «opinion publica» у творі «Полікратик» англійського схоласта Йоханнеса фон Солсбері. Й. фон Солсбері є представником раннього гуманізму, читав класиків античності і від них сприйняв думку про владу «opinion publica». Тому складно дізнатися, коли саме виникли тема громадської думки стосовно суспільного життя та саме поняття. Напевно, можна говорити, що це відбулося у часи виникнення людської цивілізації та демократії. Необхідними умовами реалізації функцій громадської думки є демократичність політичного та економічного суспільного устрою, забезпечення вільного висловлювання своєї думки, наявність вільного і безперешкодного доступу громадськості до необхідної інформації як засобу формування компетентної думки, взаємодія громадської думки, владних структур, засобів масової інформації, політики та ідеології.

Дослідження громадської думки є важливим аспектом вивчення політичного маркетингу. Вона передбачає вивчення і аналіз політичної культури суспільства, рівня розвитку його партійно-політичних структур, банку даних про політичну та правлячу еліту і, звичайно ж, характеристику суспільної свідомості. Прямі канали отримання інформації про громадську думку полягають в особистих контактах із населенням - на зборах, мітингах, демонстраціях та інших масових заходах, а також через прийом громадян, листування з ними тощо. Така інформація дає змогу ознайомитися із думками найактивнішої частини суспільства. Опосередковані канали - це засоби масової інформації (преса, радіо, телебачення, відеозаписи, інтернет, електронна пошта тощо), документи засідань органів влади та суспільно-політичних організацій, матеріали державних органів управління статистики, спецслужб, силових органів держави. Така інформація дає змогу методом контент-аналізу (англ. content - переведення у кількісні показники масової текстової інформації) визначити основні тенденції громадської думки. Спеціалізовані канали є найнадійнішими, оскільки дають змогу отримувати безпосередню, надійну та об'єктивну (адекватну, репрезентативну) інформацію із широкого кола суспільних питань при допомозі соціологічних і соціопсихологічних методів дослідження. Інформація, отримана такими каналами, дає змогу, на відміну від каналів прямих і опосередкованих, перетворити її в наукову базу політичного маркетингу. Вивчення громадської думки можливе за допомогою інтерв'ю або анкетного опитування. Інтерв'ю проводиться у формі розмови інтерв'юєра із респондентом. При ньому запис відповідей здійснюється вручну або ж на відео- чи аудіошлівку. Анкетне опитування передбачає фіксований порядок запитань та варіанти відповідей. Розрізняють такі види анкетних опитувань: роздавальне, телефонне, електронною поштою, інтернет-опитування, пресове, поштове. Найбільш ефективними та дієвими є опитування, які проводяться певними фірмами, які спеціалізуються на цьому питанні. Дослідження громадської думки - це свого роду соціологічне дослідження, яке має такі етапи: формування вибірки, складання запитань, опитування, кодування результатів, аналіз опитування. Надзвичайно важливим етапом є складання запитань. Важливо правильно сформулювати запитання і не нав'язувати відповідей. Перше запитання повинно мати загальний і, як правило, відкритий характер, а вже наступні запитання мають бути деталізовані й закриті. Не менш важливим є і власне саме опитування. При його здійсненні важливе значення має попередня підготовка інтерв'юєра. Він має бути гранично об'єктивний, виконувати подані інструкції, не відступати від списку вибірки, точно записувати інтерв'ю та результати відповідей. Інтерв'юєр повинен добре знати запитання, велику увагу приділяти правильній вимові прізвищ. Ще один важливий метод проведення дослідження, громадської думки - це опитування фокус-груп. Фокус-група являє собою збори чисельністю до декількох десятків людей, які в сукупності представляють відповідний виборчий округ, місто чи район. Ці «типові» виборці відбираються досвідченими дослідниками. Вони всі відповідають на запитання, поставлені керівником. Їхні висловлювання записуються, як правило, на відеоплівку і вивчаються для виявлення «щирих» поглядів виборців. Після отримання такої інформації можна сміливо будувати свою стратегію, враховуючи наміри та настрої населення, щоб використати будь-яку ситуацію на свою користь, адже знання - це сила. За допомогою цієї статистичної інформації нами починають маніпулювати. Маніпуляція необхідна вперш за все правлячій верхівці, вони можуть таким чином контролювати настрої населення і отримувати з цього певну вигоду для себе, іншими словами вони примушують волю людей шляхом духовного впливу на них через програмування їх поведінки. Цей вплив спрямований на психіку людини і здійснюється приховано. Вся маніпуляція ґрунтується на брехні і обмані населення, по суті, ми позбавляємось свободи вибору, а чинимо так, як нас запрограмували ЗМІ. Населення виступає в ролі жертви, а різні політичні сили змагаються за нього, таким чином на нас намагаються вплинути різні люди і нав'язати нам зовсім різні думки. Прикладом такого введення в оману може бути наліплення «ярликів» на певну особу, групу людей чи скажімо політичну партію. Основним і на нашу думку єдиним інструментом за допомогою якого здійснюється маніпуляція громадською думкою є інформація, адже її можна сфабрикувати, відредагувати, вирвати з контексту, частково приховати, або інтерпретувати у вигідному для себе світлі.

Висновки. Отже, громадська думка- це важливий аспект кожного суспільства, від неї багато залежить і вона доволі високо цінується, тому не добросовісні політики, чиновники, підприємці намагаються її контролювати і роблять все для того, щоб опінія співпадала з їхніми інтересами і вони могли отримати якусь наживу за рахунок неї. Тому важливо розуміти, що саме ми формуємо цю думку і саме від нас залежить те, як, де, в яких умовах ми будемо жити і чи будемо жити взагалі, а не «існувати». Варто навчитись критично мислити, фільтрувати та відсіювати інформацію і розвивати це в майбутніх поколіннях, і розуміти, що саме від нас, наших щоденних дій, думок, позицій залежить наше майбутнє.

Список використаної літератури

1. Анікін В. Державна етнополітика та формування громадянського суспільства // Політичний менеджмент: наук. журнал – 2004 – № 5 (8) – с. 63-70.
2. Бебик В. Вивчення громадської думки // Політична енциклопедія. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – с.98
3. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
4. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін. За ред. М. П. Требіна. – Х. : Право, 2015.
5. Громадська думка. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Опінія>.
6. Політологія [Текст]: навч. посіб. / Т. В. Гончарук-Чолач, О. М. Рудакевич, М. Гурик [та ін.]; за ред. Т. В. Гончарук-Чолач. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2019. – с. 320.
7. Требін. М. Громадська думка // Політична енциклопедія. – с.231.